

Concert

Vrouwen vocaalensemble Canto di Donne

en

Mannen vocaalensemble Canto Novio

16 oktober 2016

Titus Brandsma Memorial, Nijmegen

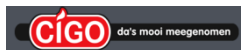
Met dank voor bijdragen van:

Gemeente Nijmegen

Prins Bernard cultuurfonds

Rabobank

CIGO Wim Logger
Houtstraat, Nijmegen

Vergeet niet tijdens het concert je mobiele telefoon uit te zetten !

Het is niet toegestaan opnames van het concert op YouTube te plaatsen.

Canto di Donne

Het vrouwen vocaalensemble is opgericht in september 2015. De volgende zangeressen maken er deel van uit:

- Petra de Bruijn, Jessica Niessing, Doortje Hendriks, Ellen van Dorland, Josan Jansen
- Marike de Valk, Marjo Stevens, Ineke Kokshoorn, Yolanda Bosvelt
- Annemarie Gooiker, Tineke Sipman, Jacqueline van Eldik, Hendrien Hendriks
- Miranda Vodegel, Marga Burgers, Dorine Loeffen, Bernadine Laurant

Zij zingen met passie en gratie de liederen waarvan er veel speciaal voor hen zijn bewerkt. De dynamiek van het leven vindt daarbij zijn weerklink in hun vertolking van de muziek.

Voor hen is de liefde voor muziek de bindende factor. Dit delen ze graag met anderen die ook van muziek houden.

Canto Novio

De mannen zijn in april 2015 met hun nieuwe ensemble gestart. De volgende zangers zingen in het ensemble:

- Jan Achten, Jos Niessing, Maarten Keukens, Christ van den Akker, Berrie Gerrits
- Ton Laarakkers, Bert Oosterveer, Ad van Pinxteren, Dick de Lange, Martin Claes
- Theo de Valk, Mathijs Willems, Hans Jansen, Gabriël van den Heuvel, Paul Wesselingh
- Wim Logger, Jan Niessing, Jan Rutten, Gerard Wesseling

In korte tijd hebben zij een goede naam opgebouwd in de regio. Stuk voor stuk hebben zij ieder een eigen vorm van eigenzinnigheid. Die leven ze uit waar dat kan. Ieders eigenzinnigheid in persoon en stem levert echter samen een rijkdom aan harmonie in klank en dynamiek op.

De muziek die zij zingen wordt ook speciaal bewerkt om die rijkdom nog beter tot zijn recht te laten komen.

De dirigent

Frans Vodegel (1948) kreeg zijn muziekvakopleiding aan het Brabants Conservatorium in Tilburg en het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij studeerde orgel bij Huub Houët en Louis Toeboosch met extra hoofdvakken schoolmuziek en koordirectie. Hij volgde masterclasses bij Anton Heiler in Wenen en Marie Claire Alain in Parijs. Zijn muziekwetenschappelijke opleiding sloot hij met lof af aan de Universiteit Utrecht met een studie muziekwetenschappen.

Frans is geen onbekende in de Nederlandse muziekwereld. In de jaren '80 dirigeerde hij bij het Residentie Kleinkoor te Den Haag, het mannenkoor van de Koninklijke Luchtmacht te Schaarsbergen en het Nijmeegs Opera- en Operettegezelschap. Hij maakte meerdere grammofoonplaat- en radioproducties. In dezelfde periode was hij hoofdvakdocent aan het conservatorium in Maastricht. Van 1994 tot 1999 was hij directeur van het Nederlandse Repertoire- en Informatiecentrum voor Muziek (RIM) in Utrecht; een rechtsvoorganger van UNISONO respectievelijk Kunstfactor en nu het Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst. In die periode was hij ook lid van de Nederlandse Raad voor de Amateurkunst.

Na zijn muziekwetenschappelijke opleiding studeerde Frans andragogie en promoveerde hij tot doctor in de managementwetenschappen. Van 2000 tot 2011 werkte Frans als manager op de Hogeschool Utrecht. Daarnaast is zijn passie voor muziek gebleven en was hij in dezelfde periode als dirigent bij verschillende koren actief. Nu bij beide ensembles en nog vier andere gezelschappen.

Piano en orgel: André Haverkort

Contrabas: Wout Moermans

Harp: Emmeken Vodegel

Programma

1 Wohl mir dass ich Jesum habe, Johann Sebastiaan Bach

is een slotkoraal uit het eerste deel van cantate *Herz und Mund und Tat und Leben*, en een van de bekende en meest uitgevoerde werken van Bach, geliefd bij rouw en trouw. Het slotkoraal van het tweede deel *Jesus bleibet meine Freude* heeft dezelfde melodie. Beide koralen bezingen Jezus als kostelijk kleinood en geschenk, als herder en leider. Ze zijn alom bekend van de muzikale bewerkingen en uitvoeringen door o.a. de pianisten Myra Hess en Dinu Lipatti, beter gekend in de vertaling "Jesu, Joy of Man's Desiring".

2 Lord I trust Thee, George Friedrich Händel

Jos Niessing, Maarten Keukens en Dick de Lange
Ad van Pinxteren en Bert Oosterveer
Wim Logger en Jan Rutten

Händel was een barokcomponist. Hij schreef veel muziek-dramatische werken: 42 opera's, 29 oratoria, meer dan 120 cantates, trio's en duetten. Verder schreef hij Engelse, Duitse, Italiaanse en Latijnse kerkmuziek. Onder zijn instrumentale werken vallen de orgelconcerten, concerti grossi, ouvertures en kamermuziek zoals hobo- en vioolsonates en werken voor klavecimbel en orgel. Samen met Johann Sebastian Bach, die in hetzelfde jaar (1685) werd geboren, wordt Händel als een van de grootste componisten van zijn tijd gezien.

Händel componeerde in totaal meer dan 610 werken, waarvan vele nog steeds worden uitgevoerd. Lord I trust Thee is daar een van. Het is een hymne uit de Passion of Christ (1716).

3 Panis Angelicus, Cesar Franck

Tegenstemmen: *Christ van den Akker, Martin Claes en Paul Wesselingh*

(Nederlands: *Brood van de engelen*) is in 1264 ter gelegenheid van de invoering van Sacramentsdag op verzoek van Paus Urbanus IV geschreven door Thomas van Aquino. Deze hymne is veelvuldig op muziek gezet door andere componisten, en wordt onder andere ook vaak ten gehore gebracht tijdens een eucharistische viering. Veruit de bekendste toonzetting van *Panis angelicus* is van Cesar Franck uit 1872. Vaak bedoelt men zelfs enkel deze compositie, wanneer men de titel noemt, niet wetende dat er veel composities van zijn van andere componisten. De versie van Cesar Franck is echter een evergreen, die op het repertoire staat van grote zangers als Luciano Pavarotti, Plácido Domingo en Andrea Bocelli.

4 Linden Lea, Ralph Vaughan Williams

Is oorspronkelijk een gedicht van William Barnes. De tekst is geschreven in het dialect van de streek Dorset, een graafschap in het zuidwesten van Engeland, gelegen aan het Kanaal met Dorchester als hoofdstad. Het gedicht is in 1901 door Vaughan Williams op muziek gezet. Vaughan Williams was toen 29 jaar oud en dit werk markeerde het begin van een lange carrière als componist waarin hij onder meer negen symfonieën schreef. Linden Lea is een van zijn drie Dorset Songs. In het algemeen wordt Vaughan Williams beschouwd als een van de belangrijkste Britse componisten. Maurice Ravel was een van zijn leraren.

5 Ave Maria, Franz Biebl

Acclamaties: *Paul Wesselingh en Martin Claes*

Hoofdstemmen: *Berrie Gerrits en Martin Claes, Ton Laarakkers, Theo de Valk, Wim Logger en Paul Wesselingh*

Tegenstemmen: *Jan Achten, Dick de Lange en Gabriël van den Heuvel*

Franz Biebl is een Duitse componist (1906-2001) van voornamelijk koormuziek. Zijn bekendste werk is zijn *Ave Maria* (1964), dat is opgebouwd uit delen van het oorspronkelijke *Angelus* en van het oorspronkelijke *Ave Maria*. Het werk heeft dus een hybride tekstopbouw. Het werk kreeg pas zijn grote bekendheid nadat het in de Verenigde Staten op het repertoire kwam van het vocaal mannenensemble *Chanticleer*. Oorspronkelijk is het geschreven voor zevenstemmig mannenensemble. De componist heeft het ook getoonzet voor vierstemmig gemengd koor en voor driestemmig vrouwenkoor.

6 Sure on this shining Night, Morten Lauridsen

Morten Lauridsen is de zoon van Deense immigranten, die opgroeide in de staat Oregon. Sinds 1972 is hij hoogleraar compositie aan de University of Southern California (Thornton School of Music). Lauridsen heeft een groot aantal geestelijke composities op zijn naam staan. Zijn *O magnum Mysterium*, en *Lux aeterna* staan op het repertoire van katholieke (kerk)koren over de gehele wereld. Ook is er een groot aantal CD-opnames met het werk van Lauridsen. Zijn werk heeft een sterk mystiek karakter. Lauridsen werd meermalen onderscheiden. In 2007 ontving hij de National Medal of Arts uit handen van de Amerikaanse president George.W.Bush. *Sure on this shining Night* is een gedeelte uit zijn *Nocturnes* op een gedicht van James Agee.

7 Ave Maria, Franz Schubert

Schubert is een van de meest bekende Oostenrijkse componisten. Hij begon zijn muzikale carrière als koorknaap bij de Wiener Sängerknaben. Nadat hij op 16-jarige leeftijd zijn eerste lied had geschreven ontwikkelde hij zich tot een grote componist van veel werken. Helaas bleek op 31-jarige leeftijd dat hij aan de ziekte tyfus leed, waarvan hij niet meer genas.

Zijn *Ave Maria* is gebaseerd op het gedicht *Lady of the Lake* van [Walter Scott](#). De Duitse vertaling stamt van Adam Storck. In dat gedicht draait het om een meisje, Ellen Douglas, de *Lady of the Lake* (ofwel: 'vorstin van het meer'). De openingswoorden en het refrein („Ave Maria“) maakten dat het lied ook in religieuze context wordt gebruikt, zoals bij trouwerijen en begrafenissen. Daarbij wordt dikwijls Latijnse tekst in plaats van de originele romantische Duitse tekst op de melodie geplaatst. Het is daarmee een van de meest gezongen religieuze versie van het Ave Maria geworden

8 Missa Brevis, Stephanie Martin

- Kyrie
- Allelujah *Ellen van Dorland, Doortje Hendriks, Ineke Kokshoorn
Hendrien Hendriks, Bernadine Laurant, Marga Burgers*
- Sanctus
- Agnus Dei

Missa Brevis is Latijn voor 'korte mis'. Redenen waarom een miscompositie kort wordt genoemd, is ofwel wanneer een mis een korte uitvoeringstijd heeft, of wanneer enkele belangrijke delen niet zijn getoonzet. In deze *Missa Brevis* gelden beide redenen. Een miscompositie die alle delen van het ordinarium bevat heet in het Latijn een *Missa Tota*. Een miscompositie van de tijd van de Weense klassieken van Haydn en Mozart, met lange uitvoeringstijd wordt *Missa Longa* genoemd.

Stephanie Martin is een Canadeese componiste o.a. zeer bekend van haar schitterende *Pax Christi Chorale*. Haar werken worden internationaal veel uitgevoerd. Haar compositietechniek met onverwachte toonwendingen en dissonanten wordt terecht geroemd.

9 La petite Fille, Francis Poulenc

Francis Poulenc wordt gerekend tot een van de belangrijkste componisten van de 20^e eeuw. Zijn muziek heeft een hedendaagse toonzetting en vraagt een geoefend oor. Het is niet bepaald muziek die eenvoudig is te herkennen. De koorwerken klinken soms zelfs alsof ze vals gezongen worden, maar het is juist die speciale toonzetting die Poulenc tot een belangrijke componist uit de muziekgeschiedenis maakt.

Het lied is door Poulenc getoonzet op een gedicht van Madeleine Ley. Het is een driestemmig werk speciaal voor vrouwen- of kinderstemmen.

10 **Ombrai my Fu, George Friedrich Händel**

Dorine Loeffen, Marga Burgers, Bernadine Laurant, Josan Janssen, Petra de Bruijn, Hendrien Hendriks, Ineke Kokshoorn, Jacqueline van Eldik

Het was de openingsaria van zijn opera gebaseerd op het leven van *Xerces 1^e of Persia*. Helaas werd de opera toentertijd niet goed ontvangen. De openingsaria daarentegen wel. Het is een liefdeslied in de opera gezongen wordt door Xerces wanneer hij de luwte van een plataan bezingt. Het lied staat ook wel bekend als het Largo van Händel.

11 **Adiemus, Karl Jenkins**

Het is de titel van een serie albums door de Welsh componist Karl Jenkins. Het is tevens de titel van het eerste nummer op het eerste album *Songs of Sanctuary*. Het lied is gebaseerd op harmonieuze vocale melodieën tegen een orkestrale achtergrond. Er zijn geen teksten, behalve door Jenkins bedachte lettergrepen en 'woorden' gezongen door vocalisten. Veel van de 'woorden' doen qua klank Latijns of Afrikaans aan, maar hebben verder geen enkele betekenis. De kern van het concept van *Adiemus* is dat de stem alleen maar moet functioneren als instrument.

12 **Dirait-on, Morten Lauridsen**

Is van dezelfde componist als lied 5 op het programma. Het is een van vier *Chansons des Roses* gecomponeerd op gedichten van Rainer Maria Rilke. Deze lyrische dichter werd geboren in Praag (1875). Hij schreef ook verhalen, een roman, en talrijke vertalingen uit het Frans. Zijn gedichten over de roos gaan eigenlijk over de mens in al zijn kwetsbaarheid.

Pauze met koffie of thee (€ 1,50) in de zijzaal

13 **The Blessing, David Downes**

David Downes is een Ierse componist. Hij studeerde aan het befaamde Trinity College in Dublin. Hij trad op over de hele wereld in onder meer New York Carnegie Hall en Boston Symphony Hall met artiesten als James Galway en Alan Stivell. Hij was een graag gezien musicus door de laatste drie Amerikaanse presidenten. Toen hij in New York werkte voegde hij zich ook bij het befaamde Ierse dansgezelschap *Riverdance*. Van daaruit was hij de grondlegger van de *Celtic Women* en haalde daarmee een platina oplage in bijna alle landen van de wereld. Het lied *The Blessing* schreef hij speciaal voor de solist van deze zanggroep. Het lied is een ode aan het nieuw leven van iedere pas geboren baby. Het wordt nu gezongen in een driestemmige zetting.

14 Somewhere over the Rainbow, Harold Arlen

Jessica Niessing, Tineke Sipman en Annemarie Gooiker

Is een bekend lied gecomponeerd voor de filmklassieker *The Wizard of Oz* waarin het werd gezongen door Judy Garland. Het lied verhaalt over de wens van een jonge vrouw die wil ontsnappen aan de treurige regeldruppels van de wereld, naar een mooie nieuwe wereld 'voorbij de regenboog'. Het toont de hoop op het openen van een deur naar een plek waar problemen verdwijnen. Het wordt nu gezongen in een speciale bewerking voor trio.

15 And so it goes - Billy Joel

Dit lied gaat over de liefde, over oude liefdespijn die plaatsmaakt voor nieuwe liefde, over spreken of zwijgen, over een relatie die heelt of gebroken wordt. De liefde is een roos met dorens aan zijn steel. Het lied is geschreven door Billy Joel, een befaamde Amerikaanse singer-songwriter. Oorspronkelijk schreef Joel het in 1983 als gedicht over het verdriet van een 'onmogelijke liefde'. In die zin is het autobiografisch. Pas zes jaren later heeft Joel er een lied van gemaakt en bereikte daarmee in 1990 de vijfde plaats op de Amerikaanse hitlijsten. Het lied wordt veel gezongen in een gemengde toonzetting van Bob Chilcott, bekend van de befaamde King's Singers. Het wordt nu gezongen in een zetting voor vier vrouwenstemmen.

16 Ken je mij - Stijn van der Loo en Huub Oosterhuis

Coupletten: *Marike de Valk, Ellen van Dorland, Tineke Sipman en Jessica Niessing*

Het lied werd geschreven door Huub Oosterhuis en is een verwijzing naar psalm 139. Door een uitvoering van Trijntje Oosterhuis heeft dit lied de hitlijsten gehaald: "Prachtig en ontroerend, het liet mij niet meer los. Ik moest het gewoon zingen." Huub Oosterhuis schreef de tekst in het jaar dat zij geboren werd. Dat zij nu zoveel jaren later dit lied op haar repertoire heeft, maakt voor haar de cirkel met haar vader rond, aldus Trijntje. "Als ik het zing voel ik me als jong meisje op zijn schoot."

17 Mag ik dan bij jou – Claudia de Breij

Is een nummer van [Claudia de Breij](#) uit 2009. De tekst is van De Breij, de muziek van Rogier Wagenaar en Sander Geboers. Sinds 2009 is het langzaam maar zeker uitgegroeid tot een bekend lied. In 2014 had het een hoge notering (19) in de [Top 2000](#) van [Radio 2](#), en in 2015 had het een notering als nummer 4. De [aanslagen in Parijs](#) in 2015 waren zeker van invloed, maar ook de [Europese vluchtelingencrisis](#) was een reden dat veel mensen de tekst extra indringend vonden.

18 Cantemus – Lorenz Maierhofer

Dit is een concertstuk oorspronkelijk geschreven voor vier gemengde stemmen. Het lied roept op tot 'Laat ons zingen. Leve de muziek'. Lorenz Maierhofer is een Oostenrijkse componist en heeft dit lied in 1956 geschreven. Maierhofer is in het Duitstalige gebied zeer bekend om zijn werk als muziek- en koorpedagoog. Het pedagogische aspect is ook goed te horen in zijn muziekwerken waarin veelal ritmische varianten zitten aangevuld met klankpatronen die er vooral op zijn gericht om de stem te oefenen.

19 Bridge over Troubled Water – Simon and Garfunkel

Coupletten: *Theo de Valk, Ton Laarakker, Dick de Lange, Berrie Gerrits, Christ den Akker*

Simon and Garfunkel hebben elkaar leren kennen tijdens hun middelbare schoolperiode. In 1956 namen ze de artiestennamen *Tom and Jerry* aan en startten toen hun carrière. Na hun schoolperiode gingen ze ieder hun eigen weg. In 1962 ontmoetten ze elkaar weer en traden vanaf dat moment op onder Simon and Garfunkel. Een van hun grootste successen was *Bridge over Troubled Water* dat zij in 1970 uitbrachten. Daarna begon hun samenwerking echter scheuren te vertonen. Regelmatig ontstonden ruzies over de zeggenschap over hun liedjes. Zo ook met dit lied. Terwijl de tekst juist een pleidooi is om in moeilijke periodes tussen elkaar een brug te slaan.

20 You Are the New Day - John David.

John David is een singer-songwriter uit Wales. Hij is een multi-getalenteerd musicus die meerdere instrumenten bespeelt in verschillende bands. Bovendien was hij geluidstechnicus/producer van veel bekende artiesten. Hoewel het lied een spirituele achtergrond heeft, is het toch een seculier werk. John David schreef het in 1978, een tijd waarin hij het persoonlijk moeilijk had en waarin bovendien bedreigingen van de wereldvrede hem ertoe brachten te zoeken naar 'hoop'.

21 Ik heb je Lief - Paul de Leeuw

Coupletten: *Theo de Valk, Ton Laarakker, Dick de Lange, Berrie Gerrits, Christ den Akker*

Dit lied van Paul de Leeuw is inmiddels in Nederland een klassieker. Een notering in de hitlijsten is geen voorwaarde of noodzaak voor een lied om een klassieker te worden. Maar het kan natuurlijk helpen. *Ik Heb je lief* van Paul de Leeuw kwam in oktober 1997 de hitlijsten binnen en bereikte binnen een paar weken de derde plaats. Paul schreef de tekst van het lied op bestaande muziek van Peter Groenendijk.

22 Time to say Goodbye, Francesco Sartori

Dit lied is een groot succes geworden door een uitvoering van Andrea Bocelli waarin gedeeltelijk de tekst in het Engels wordt gezongen door Sara Brighton. Zij was een van de Celtic Women.

Dank je wel voor je aanwezigheid.

Bij de uitgangen kun je een vrijwillige bijdrage in de kosten geven aan Ank, Femke, Daan of Thijs.

Wij zien je graag na afloop bij de *Meet and Greet* in de zijzaal.

Wij zijn ook benieuwd van je te horen wat je van ons concert vond. Je kunt dat laten weten via een van onze websites op de pagina BLOG, als reactie op het onderwerp "Wat vond je van ons concert?"

www.cantodidonne.nl

www.cantonovio.nl

Laat Mij Maar Zingen

Laat mij maar zingen zolang het nog kan
Laat mij toch zingen zolang ik nog ben
Bij mijn verstand en bij stem

Zolang de aarde nog rond is
En vrede een vierkante cirkel
Laat mij nog zingen
Laat me toch zingen
Mijn hart op mijn tong

Zolang de oorlogen duren
De levende sterven
De doden niet opstaan
Zullen wij zingen
Laat mij maar zingen

Laat mij maar zingen zolang het nog kan
Laat mij maar zingen zolang ik nog ben
Bij mijn verstand en bij stem

Tekst: Huub Oosterhuis

Muziek: Tom Löwenthal

Naar: Edsilia Rombley

